

ΕΥΧΗΘΗΚΕ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

«Στη χώρα των άπέραντων όνειρευτά ταξίδια, εύτυχισμένα κατευόδια...»

02/05/2013

Η ενασχόληση με τα λογοτεχνικά κείμενα αναπτύσσει τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους, διευρύνει τον ορίζοντα των εμπειριών τους, και κυρίως τους προτρέπει να αντικρίζουν τον κόσμο με ευαισθησία, συμ-πάθεια και ανοχή, αλλά ταυτόχρονα με κριτική περιέργεια και αμφισβήτηση. Τον περίπλοκο και δυσνόητο σημερινό πλουραλιστικό κόσμο, τον κόσμο «της γνώσης και της πληροφορίας». Μέσα σ' αυτόν τον κόσμο η λογοτεχνία ως μορφωτικό αγαθό διαμορφώνει πεποιθήσεις, στάσεις και αξίες για μια πιο ανθρωπιστική προσέγγιση του Άλλου.

Κατά συνέπεια, ο λογοτεχνικός γραμματισμός των μαθητών συνιστά θεμελιώδη επιδίωξη του σχολείου. Επιδίωξη που εμπλέκει και αξιοποιεί, πέρα από τα διακριτά γνωστικά αντικείμενα, και καινοτόμες εκπαιδευτικές δράσεις και μαθησιακές διαδικασίες με σκοπό να δώσει κίνητρα για την ανάγνωση και να πλουτίσει το γνωστικό και πολιτισμικό ορίζοντα των μαθητών. Διαμορφώνουμε την αναγνωστική τους κουλτούρα μέσα από την κωδικοποίηση και νοηματοδότηση των κειμένων με βάση τις εμπειρίες τους, εστιάζοντας το ενδιαφέρον στο «λογοτεχνικό, τρίγωνο» συγγραφέας - κείμενο - αποδέκτης και ανοίγουμε τις τάξεις μας σε λογοτέχνες (πεζογράφους, ποιητές).

Αυτό επιδιώξαμε με αφορμή την εκδήλωση-αφιέρωμα για τα «70 χρόνια από το θάνατο του ποιητή Κωστή Παλαμά». Στις 22 Απριλίου «ανοίξαμε» το σχολείο από το πρωί. Πρώτα στην ποιήτρια, πεζογράφο και ηθοποιό Μαρινέλλα Βλαχάκη, η οποία είχε επισκεφθεί το σχολείο μας και κατά την περυσινή σχολική χρονιά στις 21 Μαρτίου, Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης. Αφορμή για τη φετινή της επίσκεψη στάθηκε το θεατρικό έργο που έχει γράψει, Βασισμένο σε κείμενα του ίδιου του Κωστή Παλαμά, και παρουσιάζει τους σημαντικότερους σταθμούς των παιδικών και εφηβικών χρόνων του κορυφαίου ποιητή που απετέλεσαν και τα ερεθίσματα της δημιουργικής γραφής του.

Οι μαθητές για δύο ώρες είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με έναν άνθρωπο που αγαπά την τέχνη και τον πολιτισμό και τα υπηρετεί από διάφορα μετερίζια. Ο διάλογος μαζί της ξεδίπλωσε ερωτήματα για την τέχνη και την αναγκαιότητά της, ερωτηματικά για την αντιμετώπιση της πραγματικότητας που βιώνουν καθημερινά, αγωνίες για το μέλλον. Η συνέπεια στον εαυτό μας, η αγάπη προς τον άλλο και η πίστη της στη δύναμη της Τέχνης, που καταφέρνει να ξεκλειδώσει τον εσωτερικό μας κόσμο, αποτελούσαν το πρίσμα μέσα από το οποίο απαντούσε. Οι απαντήσεις της, κατάθεση των βιωμάτων και απόσταγμα της θητείας της στην τέχνη, ήταν προτάσεις διατυπωμένες με ειλικρίνεια και ευαισθησία.

Ο «διάλογος» με την τέχνη συνεχίστηκε το απόγευμα με την εκδήλωση-αφιέρωμα που πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης για τα 70 χρόνια από τον θάνατο του ποιητή Κωστή Παλαμά. Στο ποιητικό έργο του Παλαμά κυριαρχεί η Ελλάδα ως ιδανικό και αντικείμενο αγάπης, η πορεία του ελληνικού έθνους μέσα στους αιώνες, η προσπάθεια δημιουργικής αφομοίωσης του αρχαιοελληνικού πνεύματος και της λαϊκής παράδοσης, το πνεύμα της

οικουμενικότητας του πολιτισμού.

Στάθηκε ο εμπνευστής και εισηγητής της γενιάς του 1880. Ηγήθηκε της ανανέωσης της ποιητικής θεματολογίας και έκφρασης. Υπήρξε ένθερμος υποστηρικτής της δημοτικής και κορυφαία μορφή του δημοτικιστικού κινήματος με το κύρος του αλλά και με τις κυρώσεις που υπέστη για το γλωσσικό του αγώνα (προσωρινή απομάκρυνσή του από το πανεπιστήμιο). Ο Παλαμάς θεωρείται πρόδρομος ενός μεγάλου μέρους της μεταγενέστερης ελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής.

Η εκδήλωση περιλάμβανε στο πρώτο μέρος παρουσίαση από τους μαθητές «σημείων» της φυσιογνωμίας του ποιητή. Οι μαθητές (Γεώργιος Σκεπετζής, Ιωάννης Τερζιδάκης, Παντελής Σταυρουλάκης, Κλειώ Σαμιώτη, Μαρία Σταυρουλάκη) διάβασαν κείμενα για τον Παλαμά, (Γιάννης Τσαπακίδης, Χρυσοβαλάντη Αποστολάκη) διάβασαν κείμενα του ίδιου του Παλαμά, (Ελένη Πετρομανωλάκη, Βασιλική Νικολουδάκη) απήγγειλαν ποιήματά του, (Ηλιάννα Διαμαντάκη, Στέλιος Θωμαδάκης) και αποσπάσματα από το διήγημα «Θάνατος Παλληκαριού». Ο ενεργός ρόλος των μαθητών στην προετοιμασία της εκδήλωσης -με την εμπύκωση και καθοδήγηση των φιλολόγων τους, Ειρήνης Βογιατζή και Καλλιόπης Κωτσάκη- συνέτεινε στην ανάπτυξη νοητικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Η συνεργασία τους και η ανταλλαγή απόψεων για την επιλογή των κειμένων και τον τρόπο παρουσίασής τους και η ανάληψη πρωτοβουλιών έκανε την ανάγνωση της λογοτεχνίας μια δημιουργική και απολαυστική εμπειρία. Την εκδήλωση πλαισίωσε μουσικά και ο «Όμιλος Μουσικής παιδείας και δημιουργικότητας» του σχολείου μας ερμηνεύοντας, με την καθοδήγηση της δημιουργού του Ομίλου, φιλόλογο Κασσάνδρα Μπεικάκη, μελοποιημένα ποιήματα του Κ. Παλαμά: («Τα γιασεμιά», «Μια πίκρα»: Χρυσοβαλάντη Αποστολάκη, Έλενα Βούρβαχη, Άννα Μαρία Μαγκαφουράκη, Κωνσταντίνα Μπάντρα, Μαρία Πίσσα, Πηνελόπη Σπυριδάκη, Αγάπη Τουρνάκη, Κατερίνα Τράκα, Ελισσάβετ Τσουράλη, Γαρυφαλία Φραγκιαδάκη, « Ο τάφος»: Πάτροκλος Δανιήλ -20 Λύκειο).

Στο δεύτερο μέρος η Μαρινέλλα Βλαχάκη παρουσίασε τη θεατρική απόδοση του βιβλίου της «Μουτζουρωτής χαρτιών» (αφήγημα βασισμένο στις παιδικές αναμνήσεις του Κωστή Παλαμά). Μέσα από τις αγωνίες και τα βιώματα που σημάδεψαν τα παιδικά χρόνια του ποιητή μας αποκάλυψε έναν άλλο Κωστή Παλαμά. Ένα παιδί που, για να επουλώσει τις πληγές που του άφησε ο θάνατος αγαπημένων προσώπων, έπασσε με την πένα του το δικό του κόσμο. Μουτζουρώνοντας τα χαρτιά του -ήταν αριστερόχειρας και καθώς έγραφε μουτζούρωνε με μελάνι τα χέρια του- δημιουργούσε με τη φαντασία του ιστορίες μέσα στις οποίες ενσωμάτωσε την ασφάλεια που δε βίωνε στον πραγματικό κόσμο. Η σκηνοθετική επιμέλεια της παράστασης είναι του Κωστή Καπελώνη, ενώ τη μουσική σύνθεση-τραγουδιό υπογράφει ο Λεωνίδας Μαριδάκης.

Η Μαρινέλλα Βλαχάκη με το αφήγημα και την ηθοποιία της μας αποκάλυψε την ανθρώπινη πλευρά της καθημερινότητας που συνήθως επισκιάζεται από το μέγεθος του έργου των μεγάλων δημιουργών. Η παραχώρηση του αμφιθέατρου του Τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης ήταν σημαντική για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης. Το Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής απέδειξε για άλλη μια φορά ότι η συνεισφορά του στην εκπαίδευση και στον πολιτισμό της πόλης μας είναι στις προτεραιότητές του. Γι' αυτό και αισθανόμαστε την υποχρέωση

Η πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών για τη λογοτεχνία και η διαμόρφωση μιας φιλο-αναγνωστικής κουλτούρας ενισχύει την καλλιέργεια της ανθρωπιστικής και πολιτισμικής παιδείας, κεφάλαια σε κρίση σήμερα.

να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στον Δρ Νεκτάριο Παπαδογιάννη, καθηγητή Κυματικής Ακουστικής και Οπτικής Φυσικής, διευθυντή Εργαστηρίου Ακουστικής και Οπτικής Τεχνολογίας, μέλος συμβουλίου Διοίκησης του Τ.Ε.Ι. Κρήτης που, ως υπεύθυνος, ανταποκρίθηκε στο αίτημά μας.
«Ταπεινωσύνη», Κωστή Παλαμά, Βραδινή φωτιά, 1944, Άπαντα, τόμ. ΙΑ', σελ. 75

Η Διεύθυνση
του σχολείου